

OCENJUJEMO

Gledališče

Jean Giraudoux: Ondina
SNG Nova Gorica

★★★★★

Ondina je ondina, vodno bitje, ki ni povsem od tega sveta; je »narava narave«, predintelektualna, neizobražena, vendar silovita v svojem čustvovanju in nezmerna v resnicoljubnosti, empatična do vseh živih bitij, s prebujenim gonom petnajstletnice in letom ustreznim razumevanjem partnerstva, zakona, večne ljubezni. To vse zvrne na viteza Hansa, samo da ga ugleda, in ga ni, ki ne bi popustil njeni očarljivi silovitosti; samo zadaj je igra dvora in protokola, pa vrhovnega vodenjaka, ki je ondinam 'stric' in obenem iluzionist na dvoru, ki nam ob vpogledu v pragmatično uporabnost gledališke večšine na hitro pričara tisto, za kar bi življenje sicer porabilo preveč časa. Giraudouxovo besedilo s konca tridesetih je umetelno prepleteno, nekje med pravljico in alegorijo, paradoksom in intelektualnim disputom o večni ljubezni in človeški (ne)pravičnosti in nestanovitnosti, o naravi in gonu, prevari in iluziji, tudi odrski; škatlasto zapleteno, z vloženi igrami in igri, z bleščavo dvora in skrivnostnimi rečnimi

meandri, v tem pa malce spominja na opere z njihovim patetičnim in nadrealnim imaginarijem in zamaknjenostjo. Vse skupaj se ne izide, vsa silna strast in spletke utonejo v pozabljenje, ki je očitno pogoj za preživetje; pokaže se, da resnicoljubnost in brezkompromisnost, ki ju Ondina nosi, v tem svetu nista obstojni, ne omogočata preživetja.

Kica se besedila v prevodu Jake in Srečka Fišerja loteva prečiščeno, kolikor je besedilo, ki tako prepleta različne nivoje, sploh mogoče zgotiti in ogoliti, ob dramaturški asistenci Ane Kržišnik Blažica in Martine Mrhar. Scenografija Marka Japlja omogoča funkcionalne prehode med svetovi, odpre vertikalo, po kateri se gibljejo vodna bitja k nam in nazaj, in pri tem je nekaj prav čarobnih in očarljivih prizorov, zadaj je premični dvor, ki je zdaj postavljen v premični akvarij, spredaj odrček za hipotetično preigravanje ljubavne spletke. Kostumografija Bjanke Adžić Ursulov preišljeno izriše attribute svetov in posodobi ter prizemlji pravljico atmosfero; na eni strani glamurozna samozadostnost sodnije, na drugi skoraj verističen svet ponižnih ribičev, obkrožen z amorfniimi podvodnimi nimfami, zraven etiketa dvora, ki pohodi etiko in zadeve srca.

Boj med naravo in kulturo, med čustvi in njihovo usodnostjo se tako bojuje skozi ljubezenski mnogokotnik; Nejc Cijan Garlatti odigra samovšečnega in na vse strani razpetega viteza Hansa, ki ne brez patetike in zmedenosti oscilira med imperativom ljubezni in kariernimi odločitvami, Urška Taufer je skrivnostna, mračna in preračunljiva zaročenka, Matija Rupel pa pesnik, ki je očitno blizu resnici vodnega sveta in kot tak očitno v tako zastavljenem svetu močan protipol scaganemu vitezu. Nad in pred vsemi pa Ondina Arne Hadžialjevič, krhka in odločna, energična in nepopustljiva, razen pred zahtevami srca, posebej še, kadar je treba njegovim najvišjim predstavnikom izpovedati resnico o svetu; močna in silovita vloga. Ob decentno odmerjeni podpori celotne igralske ekipe, ki, pogosto v več vlogah, predstavlja različne segmente sveta, od dvora do protičarovniškega tribunala, od vodenjakov z Radošem Bolčino kot njihovim kraljem in skrivnostnim prosperovskim iluzionistom na čelu do samovšečnosti in samozadostnosti sodišča. Režija različne in naenkrat pomešane svetove preišljeno določi in sooči, vendar ne izkoristi vseh možnosti scenografije, čeprav nekatere nakaže in nas z njimi očara. **MATEJ BOGATAJ**

